

Мизинюк Д.С.

студентка,

Факультет іноземних мов

Вінницького державного педагогічного університету

ДІАЛОГ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

З точки зору сучасної науки, діалог дуже цікавий феномен не тільки людського спілкування, але також буття і свідомості. Діалог є найбільш дієвим засобом побудови складних систем відносин на різних рівнях і в різних просторах суспільного життя. Будучи специфічною формою спілкування і виконуючи всі його функції, діалог має свою специфіку, що забезпечує йому особливу роль в організації життєдіяльності людей.

Глобальне розуміння діалогу та діалогічних відносин в філології виходить з праць М.М. Бахтіна. Дослідник підкреслював, що діалогічні відносини «глибоко своєрідні і не можуть бути зведені ні до логічних, ні до лінгвістичних, ні до психологічних, ні до механічних, ні до будь-яких інших природних відносин» [1]. За словами М.М. Бахтіна, діалогічні відносини є «майже універсальним явищем, що пронизує всю людську мову і все відношення і прояви людського життя, взагалі все, що має сенс і значення ... Чужі свідомості не можна споглядати, аналізувати, визначати як об'єкти, речі – з ними можна тільки вести діалог, спілкуватися ...» [1]. З цього випливає, що будь-яке спілкування є діалогічним за своєю природою.

Осмислення діалогу і діалогічних відносин характерно для науки кінця ХХ століття. Так, у передмові до збірки «Діалог: теоретичні проблеми і методи дослідження» констатується наступне: «Діалог стає, мабуть, центральною метафорою нашої цивілізації. Поширення її таке, що практично вся соціальна сфера пронизана діалогічними відносинами: діалог культур, діалог політичний, діалог міжетнічний, діалог духовний» [2].

Цікаво, що первинність діалогічної комунікації визнається навіть дослідниками монологу. Так, Л.П. Семененко робить таку принципіальну заяву: «Не можна заперечувати, що діалогічне висловлювання представляє собою основну і найбільш природну форму використання мови для досягнення мовцем певних

комунікативних і практичних цілей. Діалогічні відносини служать необхідною умовою раціональної взаємодії для більшості сфер комунікативної і практичної діяльності .... Тільки в діалозі можливо повне взаєморозуміння, і лише діалог здатний забезпечити простір, достатній для повної реалізації» [3].

Важливо підкреслити, що для сучасної мовної дійсності характерна експансія діалогічних видів комунікації. Діалог в різноманітних його проявах набуває широкого поширення навіть у тих сферах, які відрізнялися чітко вираженою монологічністю. В електронних засобах масової інформації, на сторінках газет і журналів діалогічні жанри (типу бесід, інтерв'ю, «круглого столу») займають все більш міцні позиції. І це не випадково, так як в сучасному світі, де знімається багато колишніх обмежень, і розширюється поле соціальної дії бачення, діалог стає все більш затребуваною формою відносин. Він – необхідна умова розгортання і розвитку міжособистісних, між групових та міждержавних відносин: культурних, економічних, політичних. Природно, формується і збільшується потреба оптимального розкриття і розуміння можливостей діалогу, сфер його використання.

Надзвичайно важливим моментом виявляється очевидна антропоцентричність діалогу. В ході діалогічного спілкування (в тому числі і в інтерв'ю) реалізується ситуація «обличчям до обличчя», вже сама по собі створює підґрунтя для саморозкриття кожного, хто вступає в діалог у всій сукупності «горизонтів її буття» [2].

Діалог, в силу особливостей свого протікання, є видом мовлення, запрограмованим на наявність певного комунікативного ефекту. Діалог, за визначенням припускає наявність зворотного зв'язку, облік позиції адресата, ідеально орієнтований на досягнення взаєморозуміння і згоди сторін (хоча б часткове).

Саме тому в даний час проблеми діалогу, функціонуючого в побудові систем відносин, стали предметом обговорення на всіх рівнях і в усіх сферах життя.

Особливу область в пізнанні діалогу складають його процесуальні характеристики. В процесі діалогу здійснюються «зіткнення» різних традицій, думок, цінностей, прийняття одним суб'єктом цінностей іншого. У зв'язку з цим необхідно відзначити, що інтерв'ю має виражені ознаки діалогічності, які дозволяють віднести його до діалогічного типу дискурсу.

Список використаних джерел:

1. Бахтін М.М. Естетика словесної творчості / М.М. Бахтін. – М.: Мистецтво, 1986. – 444 с.
2. Менг К. Проблема аналізу діалогічного спілкування / К. Менг // Текст як психологічна реальність. – К.: Ін-т мовознавства АН СРСР, 1982. – С. 14-18.
3. Семененко Л.П. Аспекти лінгвістичної теорії монологу / Л.П. Семененко. – М.: МЛУ, 1996. – 323 с.

Семелюк Б.О.

студент,

Національний університет «Львівська політехніка»

СЕМАНТИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ СЛІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ХОБІ У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ

Культура Японії має велику кількість культурних надбань. Серед них прекрасні зразки образотворчого мистецтва давнини, шедеври архітектури і скульптури, світові пам'ятники японської поезії, літератури та драматургії, пам'ятки садового будівництва тощо. Поряд з ними існує багата спадщина японської культури релігійної та філософської думки, так званих культурних надбань.

Всі культурні надбання формувались в Японії не одну сотню років. Хоча вони і споріднені із загальною і досить типовою азійською культурою, все ж багато у чому культура японців зберегла певну своєрідність. Досить сильно на це вплинув фактор географічного розташування Японії, адже майже до кінця XVII століття острів був ізольований, фактично не піддавався таким зовнішнім чинникам як завоювання, а самі японці чітко контролювали, яку частину із того іноземного що все ж потрапляло до них прийняти, а що потрібно знищити і викоринити [5, с. 124].

В силу своєї ізольованості та своєрідної культури, яка формувалась в японському суспільстві не одне століття, щось близьке до сучасного поняття хобі існувало досить давно. Однак ставлення до цих занять було цілком протилежним, якщо порівнювати із типовим європейським суспільством [5, с. 86]. Заняття за якими японці проводили свій вільний